

**TAMPEREEN YLIOPISTO
TAMPEREEN ALUEEN IHMISTIETEIDEN
EETTINEN TOIMIKUNTA**

Lausunto 16/2015 liittyen lausuntopyyntöön 8/2015: ”Lasten ja nuorten vapaa-aika- ja osallisuustutkimuksen III osatutkimus” (professori Leena Koivusilta, terveystieteiden yksikkö, Seinäjoen yliopistokeskus)

Päätös/lausunto: Toimikunta antaa lausunnon. Ei eettisiä ongelmia.

Toimikunta pyytää tutkijoita kuitenkin huomioimaan seuraavat näkökohdat ja tarkistamaan nämä lopullisessa versiossaan. Uutta versiota ei tarvitse kuitenkaan enää lähettää toimikunnalle. Huomioitavat näkökohdat:

- Maahanmuuttajalapsilta kysytään lomakkeessa sitä, mistä ovat muuttaneet ja miksi (kysymykset 3.4. ja 5) ilman, että näille esitetään vaihtoehtoisia kysymyksiä. Vaihtoehtoisia kysymyksiä tarvittaisiin niille lapsille, jotka ovat syntyneet maassa, sillä tutkimussuunnitelmassa todetaan, että myös maassa syntyneet lapset kuuluvat käytetyn maahanmuuttajakäsitteen piiriin. Näin ollen kysymykset 3,4 ja t eivät koske heitä. Tulisiko ohjeistaa, miten lapset toimivat näiden kysymysten osalta silloin, kun eivät ole muuttaneet muualta tänne?
- Tutkimuksen maahanmuuttajakäsitettä määritellään kansalaisuuden pohjalta (ulkomaan kansalaiset). Voidaanko ajatella, että näin nuoret lapset tietävät kansalaisuutensa?
- Tutkimussuunnitelmassa todetaan edelleen, että ihmistieteiden eettiseltä toimikunnalta pyydetään *lupa*. Ihmistieteiden eettinen toimikunta antaa siis lausunnon eikä lupaa. Lupa pyydetään siltä organisaatiolta, jota tutkitaan. Epäselvyyksien välttämiseksi toteama tulee tutkimussuunnitelmaan korjata.
- Tutkimussuunnitelman s. 10 todetaan, että kaikki tiedot arkistoidaan tunnisteettomina, ja niitä säilytetään 31.12. 2019 saakka. Tämän jälkeen tutkimusaineisto tallennetaan Tampereen yliopiston yhteydessä toimivaan Tietoarkistoon (huom! nimi on muuttunut yhteiskuntatieteellisestä tietoarkistosta Tietoarkistoksi). Koska tiedot ovat tunnisteettomia (anonymisoituja), ei asianomaisten suostumusta tarvita eikä myöskään informointiakaan periaatteessa tarvita. Tutkijat

voivat halutessaan ja hyvän tavan mukaisesti informoida kuitenkin aineiston siirrosta tutkimukseen osallistuvia aineiston siirrosta.

Tampere 16.10. 2015

Puheenjohtaja Merk.
Markku Ojanen

Sihteeri
Heikki Eilo